

Висновок № 5 (2003)
Консультативної ради європейських суддів
до уваги Комітету Міністрів Ради Європи
щодо права та практики призначення суддів
до Європейського суду з прав людини*

(неофіційний переклад)

1. КРЄС на своєму 4 засіданні у Страсбурзі 24—28 листопада 2003 року взяла до уваги звіт Міжнародного центру з юридичного захисту прав людини (Interights) від травня 2003 року "Право і практика призначень до Європейського суду з прав людини".

2. КРЄС вітає висновки та рекомендації, запропоновані в цьому звіті. Рада розглядає їх як важливий крок до впровадження рекомендацій Висновку КРЄС № 1 (2001) щодо стандартів незалежності судової влади та незмінюваності суддів, які КРЄС бажає підтвердити стосовно:

а) процесу призначення суддів в міжнародні суди, зокрема пункт 56 цього Висновку: "КРЄС погодилася з тим, що зобов'язання, які впливають з міжнародних угод, зокрема Європейської конвенції та угод у рамках ЄС, є дуже важливими для національних правових систем та суддів, і тому механізми призначення та повторного призначення суддів до судів, які вповноважені тлумачити такі угоди, повинні користуватися такою ж довірою та відповідати тим самим принципам, що й національні правові системи. КРЄС також далі відзначила, що потрібно заохочувати участь незалежного органу, про який ідеться у пунктах 37 та 45, у процесі призначення або повторного призначення суддів до міжнародних судів. Рада Європи та її інституції ґрунтуються, якщо стисло, на вірі в спільні цінності, вищі, ніж цінності окремої держави-члена. Ця віра вже справила значний практичний вплив. Віра в ці цінності та прогрес, досягнутий у їхній реалізації, могли б бути поставлені під загрозу, якби їхнє застосування не вимагалось на міжнародному рівні." Пункти 37 і 45 передбачають втручання незалежного органу із суттєвим суддівським представництвом до процесу усіх призначень суддів;

б) строку повноважень, зокрема, як зазначено в пунктах 57 і 52: "Основоположним принципом судової незалежності є те, що строк повноважень гарантується до досягнення обов'язкового пенсійного віку або до моменту припинення фіксованого строку повноважень".

"КРЄС вважає, що у випадках, коли призначення на посади штатних суддів як виняток відбувається на обмежений строк, такий строк не повинен бути поновлюваним за відсутності процедур, які б забезпечували таке:

i) суддя, за власним бажанням, розглядається для повторного призначення органом призначення, а

ii) рішення стосовно повторного призначення виносяться на суто об'єктивних підставах, виходячи з професійних якостей та без урахування політичних міркувань".

3. Об'єктивні критерії призначення в якості судді до Європейського суду з прав людини закріплені у статті 21 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, яка передбачає: "Судді повинні мати високі моральні якості, а також мати кваліфікацію, необхідну для призначення на високу суддівську посаду, чи бути юристами з визнаним рівнем компетентності".

4. КРЄС, яка складається з національних суддів із 45 держав-членів Ради Європи, підкреслює фундаментальну важливість, яку вона надає призначенню в Європейський суд з прав людини суддів, які не тільки відповідають цим критеріям, а й є найкращими

кандидатами на таке призначення. Від цього залежить непорушність інституції та репутація Суду й Конвенції.